

خاکسپاری راجر مالوین

و داستان‌های دیگر

ناثانیل هائورن

ترجمه: عبدالعالی براتی



نشر گویا

سرشناسه: هاثورن، ناتانیل، ۱۸۰۴ - ۱۸۶۴ م.

Hawthorne, Nathaniel

عنوان و نام پدیدآور: خاکسپاری راجر مالوین/ناتانیل هاثورن؛ ترجمه‌ی عبدالعلی براتی.

مشخصات نشر: تهران، گویا، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۵۶ ص؛ ۲۱/۵×۱۴ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۹۴۲۲-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتاب حاضر مجموعه چند داستان کوتاه از ناتانیل هاثورن است.

موضوع: داستان‌های آمریکایی -- قرن ۱۹ م.

موضوع: American fiction -- 19th century

شماره افزوده: براتی، عبدالعلی، ۱۳۳۰ - مترجم

ردیف بدی کنتره: PS۳۰۵۵

رده بدی دیویی: ۸۱۳/۳

شماره کتابشناسی ملی: ۶۰۷۰۳۲۷



نشر گویا

خیابان کریم خان زند، روبروی ایرانشهر، پلاک ۸۹

تلفن: ۸۸۳۱۳۴۳۱ - ۸۸۸۲۸۸۸۴

www.gooyabooks.com info@gooyapub.com



gooya.publication

gooyabookstore

خاکسپاری راجر مالوین و داستان‌های دیگر

ناتانیل هاثورن

مترجم: عبدالعلی براتی

صفحه‌آرا: فریا محمدمپور

طراح جلد: سحر افشار

چاپ نخست: تابستان ۱۳۹۹

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۹۴-۲۲-۰

چاپ: خانه‌ی فرهنگ و هنر گویا

حق چاپ و انتشار کلیه‌ی مطالب محفوظ است.

هرگونه اقتباس و استفاده از مطالب منوط به دریافت اجازه از ناشر است.

فهرست

۹	مکفتار
۱۹	اقوات سمین
۴۵	خاک ماری ابر مالوین
۷۹	خویشاوند میجر مولو
۱۱۱	اثین براند
۱۴۱	بی افزود: پارسی اندیشان کاکر

پیشگفتار

آدمی بیشترین آفریده نام گرفته است. خرد و احساس او هر روز طیف گستره‌تری از رنگ‌ها و گوناگونی‌ها را پذیرا است.

گاه به نردیین و ماه به سپهر برین برآمده است و گاه نیز هر دو جایگاه را یکجا در خود جای دادیم. دربرزخ کشنده نیکی و بدی به مبارزه‌ای فرساینده دست یازیده است.

ماییم که اصل شادی و کان غمیم
سرمایه‌ی دادیم و نهاد ستمیم
پاییم و بلندیم و کمالیم و کمیم
آشنای رنگ خورده و جام جمیم
(خیام)

آدمی همچون مارماهی است: نیم ماریش سوی عالم خاسته می‌نشود و نیم ماهیش سوی دریا. این نیم با آن نیم در چالش و جنگ است.

(معارف سلطان ولد)

اساطیر، افسانه‌ها، قصه‌های زیانزد، حماسه‌های منشور و منظوم، امثال و حکم، متل‌ها، سفرنامه‌ها و داستان‌های ملل همه به گونه‌ی تلاش کرده و

می‌کنند تا این نبرد پرفراز و فرود را در کالبد‌های رنگارنگ بیان کنند. نبرد پرومته^۱ با زنوس^۲، حماسه گیلگمش^۳، داستان سیاوش و هفت خوان رستم در شاهنامه، داستان سیمرغ و ماجرای شیخ صنعان عطار نیشابوری، فرارویی بودا به آگاهی در زیر درخت انجیر و هزاران داستان و ته‌ی‌ن دیگر همه و همه به گونه‌ی خیال‌انگیز خواسته‌اند تا این دوگانگی و نبرد دشوار را به تصویر بکشند.

نیکم و بدی، شاهانی هستند که در یک سرزمین اردو زده و هر آینه برای چیرگی بر دیگری لشکر می‌کشند. فرهیختگان تاریخ هریک به گونه‌ی به‌پشتیبانی نیکم نهفته در سرشت آدمی برخاسته و در رکاب او شمشیر زده‌اند. پیامبران با آرا‌نمایی بشر به سوی نور و فرزاندگی، دانشمندان با سلاح علم، فلاسفه با سرشتی تبیین جهان و سرایندگان و نویسندگان با کیمیای قلم کوشیده‌اند تا در این پیکار "هستی سوز و سامان ساز" نقش خود را ایفا کنند. نهاد آدمی - باز پدید آمده و هزار توست که

۱. در اساطیر یونانی رب‌النوع آتش و خالق نوع بشر، خنجر نیوخی انسانی. وی نخستین موجد تمدن به شمار می‌رود و چون آتش آسمان را به انسان داد مورد خشم زنوس قرار گرفت. زنوس پرومته را به صخره‌ی در کوهی در تکرار به میخ دوخت و او را محکوم به عذاب ابدی کرد. آتشی که او به انسان داد عبادت را خرد و دانایی است. (فرهنگ معین)

۲. زنوس، خدای خدایان و رب‌الاریاب دین یونان باستان، معادل ژوپیتر (اساطیر). (فرهنگ معین)

۳. گیلگمش: پادشاه اوروک واقع در جنوب بابل (۲۰۰۰ قبل از میلاد). حماسه‌ی منظومه‌ی گیلگمش به نام این پادشاه پهلوان در دست است. مضامین این حماسه شامل عشق، تربیت، کوه، دشت، وحوش، دریا، سیل، توفان، راز تولد و مرگ و غیره است. (فرهنگ معین)

هنوز رازهای سر به مهر بی‌شماری در زوایای تاریک و منجمد وجود او ناگشوده مانده است. در ژرفای به ظاهر آرام این دریا، گردابی هولناک و پراشوب در تب و تاب است.

ناثانیل هاثورن^۱ این نقاش چیره دست روح انسان، با تثری شعرگونه و آفریدن تصویرهایی گویا از انگیزه‌های آشکار و نهان شخصیت‌هایش، به این ژرفای بی‌انتها نقب می‌زند. یکی از ویژگی‌های آثار جاویدان ادبی، چنان رویه بودن مفاهیم و گسترده‌گی و ژرفای معانی و رازگونه‌گی نمادهایست که خواننده‌ی آسان پسند را با دشواری‌های بسیار روبه‌رو می‌کند. هاثورن از خزاننده‌ی داستان‌هایش می‌خواهد تا خرد و احساس خود را بس فراتر از ظاهر کلمات به کارگیرد و بیاموزد که از هر چیز، چیز دیگری را دریابد. او و دیگران به گذاران فلسفه نوین کانکرد^۲ در ایالت ماساچوست با الهام از ادبیات بر سرشار خاور زمین به ویژه ادبیات پارسی، آثار عرفانی بس زیبا و ماندگاری یادگار نهادند.

سبک انشای هاثورن همان گونه که استاد کرامی زنده‌یاد بانو سیمین دانشور در مقدمه رمان بلند "داغ ننگ"^۳ بیان داشته‌اند، "سبکی است رومانتیک پر از خیال‌پردازی، ابهام، استعاره و کنایه. نمونه‌ی برای بیان چالش‌هایی که ریشه در درونی‌ترین ژرفای دل و روان است دارند، با هوشمندی شگفت‌انگیزی واژه‌ها را به یاری فرا می‌خواند، آنها را

1. Nathaniel Hawthorne (1804-1864)

2. Concord New Thought

فلسفه مشترک میان نویسندگان مشهور به «گروه کانکرد» که از افرادی چون امرسون، تورو، چینینگ، الکات، فولر و هاثورن تشکیل شده بود.

3. Scarlet letter

دست‌آموز خود می‌سازد و سپس با آرایشی کهکشانی و با نوازشی که فقط روح یک نویسنده‌ی توانا بدان دست یافته است، کنار هم می‌نشانند.

هاثورن در نامه‌یی به لانگ فلو^۱ می‌نویسد: "پاره‌ی ناچیزی از جهان را دیا هم، تنها لایه‌یی نازک تا تاروپود داستان‌هایم باشد." اما، به درستی که مان^۲ به نازک را با چنان اندیشه بال‌گستری به کار گرفت که بسیاری از نویسندگان، که خود غرق در هیاهوی زندگی بودند از موهبت آن بی‌بهره مانده بودند.

هاثورن در سری جداد پیورتن^۳ خود می‌گوید: "اندیشه‌ها و ایده‌آل‌های آنها با پره، زهره، وجودم به هم آمیخته‌اند." هاثورن‌ها از خانواده‌های سرشناس شهر بناری، "سالم"^۴ بودند. ویلیام سردودمان هاثورن‌ها قاضی بود و در پیگرد که^۵ فعالیت‌ها شرکت داشت و فرزندش "جان" قاضی پرآوازه‌ی دادگاه‌های خرافاتی بنار سالم بود. هاثورن‌ها بیشتر به پیشه ناخدایی روزگار می‌گذراندند. پدر ناتانیل نب ناخدا بود. ناتانیل چهار ساله بود که پدرش در گینه هلند دنیا را ترک گفت. بیوه بیست‌وهشت‌ساله ویلیام، پس از مرگ‌شوی خود بیشتر زندگی را در کنج خانه و انزوا به سر آورد و ناتانیل مانند دو خواهر خود، به زندگی رتبه‌ای خوگرفت. پس از چندی آنها به لیک سباگو^۶ در ایالت "میں" رفتند و

1. Longfellow

شاعر و نویسنده نامدار آمریکایی (۱۸۰۷-۱۸۸۲)

2. Puritans

فرقه‌ای از پروتستان‌های انگلیسی

3. Salem

4. Quakers (Religious Society of Friends)

نام اعضای انجمن مذهبی دوستان (۱۶۰۰-۱۵۹۰)

5. Lake sebage

6. Maine

چند سالی را در فضای آرام طبیعت آنجا زندگی کردند. ناائیل، سال‌های دانشجویی را در دانشکده‌های بودوین^۱ و برنزویک^۲ و مین گذراند و دوستی پایداری با لانگ فلو، هوریشیو بریج^۳ و فرنکلین پیرس^۴ - رئیس جمهور آتی ایالات متحده - برقرار کرد. در پایان دوران دانشجویی به مدت دوازده سال کنج عزلت برگزید و خلوت نشین شد. در روزهای پایانی این دوره‌ی تنهایی در نامه‌یی به لانگ فلو می‌نویسد: "از جامعه برده‌ام؛ با این - ال این جدایی را دوست ندارم. از خود اسیری ساختم و به سبب حالس انداخته‌ام و اکنون ناتوان از آنم که کلیدی بر رهایی او بیابم. حتماً اگر بندیده‌ام، را در، گشایند، باز بیمناک از آنم که پا برون نهم." سرانجام بار دیگر به جامه "بازگشت" سوار بر دلیجان چندی به نیوینگلند سفر کرد. هاثورن از آن‌ها می‌خرد در این سفرهای تابستانی می‌نویسد: "طی این سفرها، به اندازه‌ی تجربه مردم در طول سال، زندگی را آموختم." رمان ناموفق "فان شاو"^۵ و برخی طرح‌ها و داستان‌های گردآوری شده را به نام "سری اول داستان‌های بازگفته"^۶ در سال ۱۸۳۷ با نام‌های گوناگون منتشر کرد. آشنایی هاثورن با دوشیزه "سرنیا پیادی"^۷ سر آغاز بازگشتش به دنیای زندگان بود. از سال ۱۸۳۹ به مدت یک سال در گمرک بوستون مأمور توزین کالا بود. دوستان دموکرات او توانسته به نداین شغل

-
1. Bowdoin
 2. Brunswick
 3. Horatio Bridge
 4. Franklin Pierce
 5. Fanshawe
 6. Twice-told tales
 7. Sophia Peabody

را برایش دست و پا کنند. بروز تحولات سیاسی در ناحیه، هاثورن را از کار بیکار کرد. پس از آن عضو انجمن کشاورزان بروک فارم^۱ شد. در سال ۱۸۴۲ ازدواج کرد و به شهر کانکرد در ایالت اولدمانس^۲ مهاجرت کرد. چهار سال را به خوشی و شادمانی در آنجا گذراند. در این دوره‌ی چهار ساله بود که سری دوم "داستان‌های بازگفته" و "خزّه‌های اولدمانس"^۳ را نوشت. بار دیگر در گمرک بندر سالم به کار مشغول شد و پس از مدتی دوباره بیکار شد. در آن زمان پدری بود با دو فرزند: دختری به نام یونا^۴ و پسر بی‌نام^۵ "جولیان". چندی نگذشت که او به همراه خانواده برای همیشه از بندر سالم مهاجرت کرد، نخست به "لنوکس"^۶ و وست نیوتن^۷ و پس از آن به کانکرد.

هاثورن تا آن زمان تنها مطالب پراکنده و گاه داستان‌های کوتاه نوشته بود. در این سال‌ها بود که رمان "داغ‌تگ" "خانه هفت شیروانی"^۸ و "رمانس بلایددل"^۹ را نوشت. دوست او فرناندین برنس اکنون رئیس جمهور ایالات متحده شده بود و هاثورن را به سمت کنسول در لیونیل فرستاد. پس از سه سال از این سمت استعفا داد و به قاره اروپا سفر کرد. در سال "فاون مرمرین"^{۱۰} را به هنگام اقامت خود در ایتالیا و انگلستان نوشت. پس از آن

-
1. Brook Farm
 2. Old Manse
 3. Mosses From an old Manse
 4. Una
 5. Julian
 6. Lenox
 7. West Newton
 8. The house of the seven Gables (1851)
 9. The Blithedale Romance (1853)
 10. The Marble Faun

بار دیگر به "وی ساید"^۱ در ایالت کانکورد رفت و چهار سال بعد در سفری همراه با دوست خود پیرس در نیوهمپشیر^۲ به خاموشان پیوست.

هاثورن سخت تحت تأثیر جنبش رمانتیسم بود. استعاره‌ها، نمادها، و فضا سازی‌های غریب و رمزآمیز سبک رومانتیسم را دست مایه‌بی غنی برای بیان اندیشه‌ها و تراوش‌های ادبی خود می‌یافت. با ادبیات کلاسیک شش به ویژه ادبیات پارسی آشنا بود. اما او نه خوش بینی‌های تعالی‌گرایان^۳ را می‌پذیرفت و نه تنها به تحسین طبیعت زیان می‌گشود. او در آثارش مسیحیت را محکوم می‌کرد و در صحت الهیات پیوریتن‌ها تردید بود را بی‌پرده ابراز می‌داشت. در داستان‌هایش به مفاهیم کهن و سمزاد انسان مانند شر و شرارت، ماهیت گناه، غرور و تحقیر، آگاهی و رهایی انسان از خود می‌پرداخت.

درونیایی‌هایی چون تحریف،^۴ ازرنه‌گی و وحشت و ترس، آن گونه که "ادگار آلن پو"^۵ برای ارتقا حسن زیبایی شناختی به کار می‌گیرد، در نوشته‌های هاثورن راهی ندارند. او معاد انان و واعظ تعالی روح نیست. هاثورن هنرمند ادبی است که به روان و نهان انسان نقب می‌زند. بسان پیشینیان خود، دانته^۶، شکسپیر^۷، اسپنسر^۸، و بونیان^۹ رمانی که بشر هنوز به دستاوردهای علم روانکاوی و فرویدیسم با تمام تعالیمات و ضعف

-
1. The way side
 2. New Hampshire
 3. Transcendental
 4. Edgar Alen Poe
 5. Dante
 6. Shakespeare
 7. Spenser
 8. Bunyan

آن، پی نبرده بود، هاثورن دنیای درون و کنشهای نهفته در نهان انسان را به تصویر می‌کشد.

رمان "داغ تنگ" که بانوی گرامی زنده‌یاد استاد سیمین دانشور به شواشی تمام ترجمه کرده‌اند، گویای هنر شگرف هاثورن در بیان زوایای نهانی درون انسان است. داغ تنگ یک تراژدی است در قالب رمان. با این همه هنر هاثورن، هنر به کارگیری نمادهاست. در آثارش از رمان گرفته تا داستان کوتاه، پاره‌یی از حیات درون و یا حقیقت ذهن و روح انسان را به جهان اقلی و ملموس می‌کشاند و با استفاده از یک نماد یا نمادهایی چند، درون و بیرون را به هم پیوند می‌زند و به مفهوم و معنای روحی مورد نظرش، قالب می‌بخشد.

"برونل"^۱ درباره‌ی آثار هاثورن می‌گوید: "هر واژه به مفهومی فراتر از خود اشاره دارد. هر چیز می‌تواند چند معنا را انتقال دهد." برخی از نقادان این چندگانگی معنایی در آثار هاثورن را ضعف سبک او می‌دانند اما گروه دیگری مانند "آر. اچ. فوگل"^۲ و بعضی از منتقدین دوران اخیر، وجود ابهام و غنای معنایی در آثار هاثورن را دلیل استوار بودن، پرباری معنا و ژرفای تأثیر این آثار بر خواننده می‌دانند.

در این مجموعه داستان‌های یاقوت ثمین^۳ (۱۸۵۱)، خاکسپاری راجر مالوین^۴ (۱۸۳۲)، خویشاوند، میجر مولینو^۵ (۱۸۳۲) و آشین براند^۶

-
1. Brownell
 2. R. H. Fogle
 3. The Great Carbuncle
 4. The Roger Malvin's burial
 5. My kinsman, Major Molineux
 6. Ethan Brand